

บทที่ 4

ผลการดำเนินงานของนโยบายด้านการศึกษาของประเทศเวียดนาม

จากบทที่ 3 แสดงให้เห็นนโยบายของแผนการดำเนินงานด้านระบบการศึกษาของประเทศเวียดนามรวมทั้งนโยบายต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับระบบการศึกษา และในบทนี้ผู้ศึกษาจะขอแสดงผลการดำเนินงานด้านการศึกษาของประเทศเวียดนามว่ามีเรื่องใดที่ประสบความสำเร็จตามวัตถุประสงค์ที่ได้วางไว้บ้าง

เป้าหมายของรัฐบาลเวียดนามที่เกี่ยวกับการศึกษาในระดับประถมนั้นมีหลายข้อ จะขอยกมาเพียงบางข้อที่สำคัญ ๆ เท่านั้น คือ การปรับปรุงประสิทธิภาพของการศึกษา (เพิ่มจำนวนผู้สำเร็จการศึกษา) ในระดับประถมจากจำนวนร้อยละ 50 เป็นร้อยละ 70-80

ตารางที่ 4.1

อัตราส่วนของความสำเร็จในการศึกษาระดับประถม ปี 1993-1999

(ร้อยละ)

	1993-94	1994-95	1995-96	1996-97	1997-98	1998-99
อัตราส่วนของความสำเร็จ	54.47	57.38	60.88	63.40	66.27	75.50

ที่มา : Socialist Republic of Vietnam, *The Assessment of Education for All in Vietnam 1990-2000*, p.50. และ UNESCO, *Education for All 2000 assessment : country report : Vietnam*, p.30.

จะเห็นได้ว่าจากตารางที่ 4.1 นั้นอัตราของความสำเร็จในระดับประถมศึกษาคือจำนวนนักเรียนที่สำเร็จการศึกษาในระดับประถมที่เริ่มเรียนตั้งแต่เกรด 1 จนกระทั่งจบเกรด 5 เป้าหมายของรัฐบาลที่กำหนดให้ประสิทธิภาพของการศึกษาระดับประถมในแผนการศึกษาเพื่อปวงชนในช่วงปี 1990-2000 มีจำนวนร้อยละ 70-80 แต่จำนวนตัวเลขของนักเรียนที่จบเกรด 5 ในปีการศึกษา 1998-1999 นั้น มีอยู่ถึงร้อยละ 75.50 ซึ่งเมื่อเปรียบเทียบกับปีการศึกษา 1993-1994 มีอยู่เพียงจำนวนร้อยละ 54.47 เท่านั้น

ความสำเร็จของการเพิ่มจำนวนนักเรียนที่เรียนจบในชั้นระดับประถมศึกษาในด้านหนึ่ง เกิดจากอัตราการเรียนซ้ำชั้นและการลาออกกลางคันของเด็กนักเรียนลดน้อยลงอีกด้านหนึ่งนั้นยัง สะท้อนให้เห็นถึงประสิทธิภาพของการดำเนินการกระจายการศึกษาระดับประถมศึกษาอีกด้วย

ความสำเร็จของการกระจายการศึกษาระดับประถมที่มีจำนวนเพิ่มมากขึ้น รัฐบาล อธิบายว่าความสำเร็จเหล่านี้เกิดจาก กระทรวงศึกษาธิการดำเนินโครงการเกี่ยวกับการศึกษาใน บริเวณชนกลุ่มน้อยโดยการจัดสร้างโรงเรียนประจำในทุก ๆ ตำบล เพื่อขยายโอกาสการเข้าเรียน ของเด็ก ประการต่อมาคือ การได้รับความช่วยเหลือจากยูนิเซฟและการให้ความช่วยเหลือและ พัฒนาจากต่างประเทศ (Oversea Development Assistance) หรือ ODA) ของญี่ปุ่นที่ทำให้ อัตราการเข้าเรียนและคุณภาพของการศึกษาในระดับประถมเพิ่มขึ้น การร่วมมือกันระหว่าง รัฐบาลและธนาคารโลกในข้อตกลงว่าด้วยการพัฒนาโครงการในการศึกษาระดับประถม รวมทั้ง การขยายโอกาสการเข้าเรียนของเด็กและการจัดการศึกษาระดับประถมในเวียดนาม และประการ สุดท้ายคือ รัฐบาลได้ให้ความสำคัญต่อมาตรฐานคุณภาพของครูและการเพิ่มจำนวนครูให้ เหมาะสมกับจำนวนนักเรียน เพราะรัฐบาลถือว่าความเพียงพอของจำนวนและมาตรฐานคุณภาพ ของครู คือ ปัจจัยสำคัญต่อความสำเร็จหรือความล้มเหลวของแผนการศึกษาเพื่อปวงชน โดยเฉพาะในการศึกษาระดับประถม รัฐบาลได้ขยายการดำเนินการโครงการอย่างต่อเนื่อง เกี่ยวกับการฝึกฝนและการทำให้ครูได้มาตรฐานในทุกๆระดับของระบบการศึกษา¹ ดังปรากฏใน ตารางที่ 4.2

¹ Socialist Republic of Vietnam, The Assessment of Education for All in Vietnam 1990-2000, pp.5-6.

ตารางที่ 4.2

จำนวนเปอร์เซ็นต์ของครูโรงเรียนประถมที่ได้รับการรับรองในการสอนตามมาตรฐานของชาติ
ปี 1990-1999

	1990-91	1994-95	1997-98	1998-99
จำนวนครูในโรงเรียน ระดับประถมทั้งหมด (A)	252,413	288,173	324,413	336,294
จำนวนครูที่ได้รับการรับรองการ สอนตามมาตรฐานของชาติ (B)	146,915	194,978	244,767	259,897
B:A (%)	58.2%	67.7%	75.4%	77.3%

ที่มา : Socialist Republic of Vietnam, *The Assessment of Education for All in Vietnam 1990-2000*, p.37.
และ UNESCO, *Education for All 2000 assessment : country report : Vietnam*, p.22.

จากตารางที่ 4.2 แสดงให้เห็นถึงจำนวนครูโรงเรียนประถมที่ได้รับการรับรองในการสอนตามมาตรฐานการสอนมีจำนวนเพิ่มมากขึ้นจากจำนวนร้อยละ 58.2 ในปี 1990-1991 เป็นร้อยละ 77.3 ในปี 1998-1999 การที่จำนวนครูที่ได้รับการรับรองมาตรฐานการสอนเพิ่มขึ้นนั้นเป็นสิ่งที่สะท้อนให้เห็นว่ารัฐบาลได้พยายามดำเนินการพัฒนาคุณภาพของครูอย่างจริงจัง

นอกจากจำนวนครูโรงเรียนประถมที่ได้รับการรับรองในการสอนตามมาตรฐานการสอนมีจำนวนเพิ่มมากขึ้นแล้ว อัตราส่วนจำนวนนักเรียนต่อครูก็เป็นส่วนสำคัญต่อเป้าหมายของรัฐบาลเวียดนามที่เกี่ยวกับการศึกษาในระดับประถมในเรื่องการทำให้การศึกษาระดับประถมศึกษามีความเป็นสากล (อัตราส่วนระหว่างจำนวนเด็กนักเรียนกับครู) เพราะก่อนที่จะมีการดำเนินงานและแผนการศึกษาเพื่อปวงชนในช่วงปี 1990-2000 นี้ขาดแคลนครูและครูที่มีประสิทธิภาพมีจำนวนน้อยนั้นเป็นปัญหาหนึ่งที่มีอยู่ในระบบการศึกษาของเวียดนาม เมื่อการศึกษาระดับประถมมีการขยายตัวเพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็วจึงทำให้ต้องกลับมาพิจารณาว่าครูที่มีอยู่นั้นได้มีมาตรฐานที่เพียงพอกับการขยายตัวของการศึกษาระดับประถม รัฐบาลเวียดนามจึงจำเป็นที่จะต้องเร่งสร้างคุณภาพและมาตรฐานของครูเพื่อให้สอดคล้องกับการศึกษา โดยดูได้จากตารางที่ 4.3

ตารางที่ 4.3

อัตราส่วนจำนวนนักเรียนต่อครู ปี 1990-1999

	1990-91	1994-95	1997-98	1998-99
จำนวนนักเรียนระดับประถมทั้งหมด	8,862,292	10,047,564	10,431,337	10,247,576
จำนวนครูระดับประถมทั้งหมด	252,413	288,173	324,431	336,294
อัตราส่วนนักเรียน/ครู (%)*	35.11%	38.87%	32.15%	30.47%
อัตราส่วนนักเรียน/ครู**	35:1	39:1	32:1	30:1

ที่มา : *Socialist Republic of Vietnam, The Assessment of Education for All in Vietnam 1990-2000, p.40.

**UNESCO, Education for All 2000 assessment : country report : Vietnam, p.24.

จากตารางที่ 4.3 แสดงให้เห็นถึงอัตราส่วนจำนวนนักเรียนต่อครูที่ลดลงจากจำนวนนักเรียน 35 คนต่อครู 1 คน ในปี 1990-1991 เหลือเพียง จำนวนนักเรียน 30 คนต่อครู 1 คน ในปี 1998-1999 การที่อัตราส่วนจำนวนนักเรียนต่อครูน้อยลงนั้นเป็นสิ่งที่สะท้อนให้เห็นว่ารัฐบาลได้พยายามดำเนินการพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่องและจริงจังเพื่อให้ได้ระบบการศึกษาในระดับประถมศึกษาให้ได้มาตรฐานสากลตามเป้าหมายที่ได้วางไว้

นอกจากนี้เป้าหมายของรัฐบาลยังต้องการกำจัดการไม่รู้หนังสือด้วย การประเมินผลในส่วนของกำจัดการไม่รู้หนังสือพบว่า เวียดนามสามารถบรรลุเป้าหมายในเรื่องของการลดจำนวนการไม่รู้หนังสือของผู้ใหญ่ที่มีอายุ 15-35 ปี² ดังปรากฏในตารางที่ 4.4

² Socialist Republic of Vietnam, The Assessment of Education for All in Vietnam 1990-2000, p. 72. และ UNESCO, Education for All 2000 assessment : country report: Vietnam,p.40.

ตารางที่ 4.4
จำนวนคนรู้หนังสือ ปี 1990-1998

	จำนวนผู้ที่ไม่รู้หนังสือ	จำนวนผู้เรียนที่รู้หนังสือ	จำนวนประชาชนที่ได้รับการรับรองว่าเป็นผู้ที่รู้หนังสือ	อัตรา
	A	B	C	
1990 (1)	2,000,057	230,000	63,158	
1991	2,033,758	282,889	67,639	
1992	1,834,497	225,873	119,986	
1993	1,838,740	243,394	119,136	
1994	1,725,181	217,900	117,450	
1995	1,808,843	260,000	155,000	
1996	1,405,542	262,914	162,854	
1997	1,102,653	279,079	120,768	
1998 (2)	890,409	330,299	203,291	
	(2) : (1)44.52%	2,232,384 (3)	1,129,282 (4)	(4):(3) 50.58%

ที่มา : Socialist Republic of Vietnam, The Assessment of Education for All in Vietnam 1990-2000, p. 54. และ UNESCO, Education for All 2000 assessment : country report: Vietnam, p.32.

จากข้อมูลในตารางที่ 4.4 นอกจากจะแสดงให้เห็นถึงจำนวนผู้ที่ไม่รู้หนังสือมีจำนวนลดลงจาก 2,000,057 คนปี 1990 เหลือเพียง 890,409 คนในปี 1998 แล้วยังแสดงให้เห็นจำนวนผู้ที่รู้หนังสือและผู้รู้หนังสือที่ได้รับการรับรองมีจำนวนเพิ่มมากขึ้น กล่าวคือจำนวนผู้เรียนที่รู้หนังสือเพิ่มขึ้นจาก 230,000 คนในปี 1990 เป็น 330,299 คนในปี 1998 จำนวนผู้ที่ไม่รู้หนังสือกลุ่มอายุ 15-35 ปี ในปี 1998 มีอยู่จำนวนร้อยละ 44.52 ของจำนวนผู้ที่ไม่รู้หนังสือในกลุ่มอายุเดียวกันของปี 1990 และจำนวนผู้ที่ไม่รู้หนังสือในกลุ่มอายุ 15-35 ปี กลายเป็นผู้รู้หนังสือถึงจำนวนร้อยละ 50.58 และภายในปี 2000 เวียดนามจะต้องลดจำนวนผู้ที่ไม่รู้หนังสือให้เหลือจำนวนร้อยละ 6 ผลสำรวจเฉลี่ยปี 2000-2004 จากยูเนสโก ผลคือ ผู้ใหญ่อายุตั้งแต่ 15 ปีขึ้นไปนั้นมีอัตราการรู้หนังสือ

คือ 90.8 และเยาวชนอายุระหว่าง 15-24 ปี มีอัตราการรู้หนังสือ คือ 97.9 ดังนั้นถือว่ารัฐบาลเวียดนามยังไม่สามารถดำเนินงานให้ได้ตามเป้าหมายได้อย่างชัดเจน

ตารางที่ 4.5

จำนวนอัตราผู้รู้หนังสือในกลุ่มอายุ 15-35 ปี ในปี 1990-1998

	ประชากรอายุ 15-35 ปี	ผู้ชายอายุ 15-35 ปี	ผู้หญิงอายุ 15-35 ปี	จำนวนผู้รู้หนังสือ อายุ 15-35 ปี	ผู้ชายที่รู้หนังสือ อายุ 15-35 ปี	ผู้หญิงที่รู้ หนังสือ อายุ 15-35 ปี	จำนวนอัตรา ผู้รู้หนังสือ	อัตราส่วน ระหว่างเพศ ชาย/เพศหญิง
	(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)	(8)
1990	14,364,788	7,546,282	6,838,506	12,364,731	6,788,894	5,595,837	86.1%	1.231
1994	17,066,932	8,799,121	8,267,811	15,341,751	8,057,225	7,284,526	89.9%	1.106
1998	20,240,450	10,296,633	9,943,817	19,350,041	9,887,769	9,462,272	95.6%	1.044

ที่มา : Socialist Republic of Vietnam, The Assessment of Education for All in Vietnam 1990-2000, p.55. และ UNESCO,

Education for All 2000 Assessment : country report: Vietnam,p.32.

จากตารางที่ 4.5 อัตราผู้รู้หนังสือในกลุ่มอายุ 15-35 ปี ในปี 1990-1998 ในระดับประเทศเพิ่มขึ้นจากจำนวนร้อยละ 86.1 ในปี 1990 เป็นร้อยละ 95.6 ในปี 1998 แต่สำหรับในส่วนภูมิภาคแม้ว่าอัตราการรู้หนังสือของคนจะมีจำนวนเพิ่มมากขึ้นแต่สิ่งหนึ่งที่ยังชี้ให้เห็นก็คืออัตราการรู้หนังสือในแต่ละภูมิภาคไม่เท่าเทียมกันและภูมิภาคที่เคยประสบกับปัญหาการไม่รู้หนังสือที่มีอยู่สูงโดยเฉพาะภูมิภาคตะวันออกเฉียงเหนือ, ตะวันตกเฉียงเหนือบริเวณแถบภูเขาสูงและบริเวณลุ่มแม่น้ำโขงสามารถลดจำนวนผู้ที่ไม่รู้หนังสือช่วงอายุ 15-35 ปีลงได้

การสำรวจในปี 1998 ชี้ให้เห็นว่าอัตราผู้ไม่รู้หนังสือในบริเวณที่เคยประสบปัญหาการไม่รู้หนังสือมีจำนวนลดลงจากปี 1990 กล่าวคือ บริเวณภาคตะวันออกเฉียงเหนือจำนวนผู้ไม่รู้หนังสือเหลือเพียงจำนวนร้อยละ 7.43 ลดลงจากจำนวนร้อยละ 31.72 ,ภาคตะวันออกเฉียงเหนือเหลือเพียงร้อยละ 16.45 ลดลงจากจำนวนร้อยละ 46.94, บริเวณที่ราบสูงเหลือเพียงร้อยละ 12.24 ลดลงจากจำนวนร้อยละ 46.80 และบริเวณลุ่มแม่น้ำโขงเหลือเพียงร้อยละ 6.79 ลดลงจากจำนวนร้อยละ 13.92³

ปัญหาความไม่เท่าเทียมกันของการรู้หนังสือระหว่างชายและหญิงนั้นก็มีจำนวนลดลงทั้งในระดับประเทศและส่วนภูมิภาค อัตราการรู้หนังสือระหว่างชายกับหญิงที่มีอยู่ถึง 1.231 เท่าปี 1990 ลดลงเหลือเพียง 1.044 เท่าปี 1998 เท่านั้น รัฐบาลเวียดนามได้ให้ความสนใจเกี่ยวกับการลดจำนวนความไม่เท่าเทียมกันของการรู้หนังสือระหว่างชายและหญิงทั้งนี้เพราะจำนวนความไม่เท่าเทียมกันของการรู้หนังสือในเวียดนามก่อนปี 1990 มีอัตราความแตกต่างที่ค่อนข้างสูงคือประมาณ 2 เท่าซึ่งรัฐบาลวิตกว่าแนวโน้มนี้จะสูงเพิ่มขึ้นแต่หลังจากการดำเนินแผนการศึกษาเพื่อปวงชนในช่วงปี 1990-2000 ความไม่เท่าเทียมกันระหว่างการรู้หนังสือของชายและหญิงก็ลดลง⁴

จากงานการวิจัยของยูเนสโกได้อธิบายไว้ว่า อัตราการไม่รู้หนังสือของผู้หญิงจะเป็นเครื่องบ่งชี้ได้อย่างแน่ชัดถึงระดับของการรู้หนังสือในแต่ละประเทศ ข้อจำกัดทางสังคมและวัฒนธรรมคือ สิ่งกีดขวางที่ไม่ให้ผู้หญิงได้รับการศึกษาอย่างมาก อัตราการรู้หนังสือของผู้หญิงจะ

³ ธาตรีพิทย์ ภิมรัมย์อนุกุล, แผนการศึกษาเพื่อปวงชนของเวียดนาม (1900-2000), (สารนิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต คณะศิลปศาสตร์, มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2548), น.87.

⁴ Pham Minh Hac, ed., Education in Vietnam : Situation, Issues, Policies, p 45.

มีความสัมพันธ์กับการพัฒนาทางสังคมและเศรษฐกิจซึ่งในขณะเดียวกันจะมีผลกระทบต่อชีวิตครอบครัว การศึกษา สุขภาพ และโภชนาการของเด็ก⁵

เป้าหมายที่รัฐบาลประสบความสำเร็จต่อมาในการดำเนินการตามแผนการศึกษาเพื่อปวงชนปี 1990-2000 คือ การลดอัตราจำนวนผู้ไม่รู้หนังสือที่มีอายุมากกว่า 15 ปี ให้เหลือเพียงจำนวนร้อยละ 6 ดังปรากฏในตารางที่ 4.6

ตารางที่ 4.6

อัตราผู้ใหญ่ที่รู้หนังสือที่มีมากกว่า 15 ปี

	1990	1997
อัตราผู้ใหญ่ที่รู้หนังสือ	88%	92%
		93%* 94%**

ที่มา : Socialist Republic of Vietnam, *The Assessment of Education for All in Vietnam 1990-2000*, p.58.

และ UNESCO, *Education for All 2000 Assessment : country report: Vietnam*, p.35.

หมายเหตุ : *ข้อมูลจากโครงการเพื่อการพัฒนาขององค์การสหประชาชาติ

**ข้อมูลจากธนาคารโลก

ข้อมูลในตารางที่ 4.6 จะเห็นได้ว่าจำนวนผู้ใหญ่ที่รู้หนังสือในปี 1990 มีอยู่จำนวนร้อยละ 88 ตามข้อมูลของธนาคารโลก ในปี 1997 ระบุว่า มีจำนวนร้อยละ 94 แต่ข้อมูลของรัฐบาลเวียดนามระบุว่า มีผู้รู้หนังสืออยู่จำนวนร้อยละ 92 ซึ่งก็หมายความว่า ยังมีผู้ที่ไม่รู้หนังสืออยู่ถึงจำนวนร้อยละ 8 ซึ่งไม่ถึงเป้าหมายตามที่รัฐบาลได้ตั้งไว้ก็คือ ลดอัตราการไม่รู้หนังสือของผู้ใหญ่ให้เหลือเพียงจำนวน ร้อยละ 6

⁵ ยูเนสโก, *โครงการการศึกษาเพื่อปวงชนในเอเชีย-แปซิฟิก*, แปลโดย สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ, (กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์การศาสนา), น. 7.

แต่รัฐบาลเวียดนามอ้างว่ารัฐประสบความสำเร็จตามเป้าหมายนี้ เพราะเวียดนามเคยเป็นประเทศที่มีประชากรไม่รู้หนังสือมากกว่าจำนวนร้อยละ 90 ในปี 1945 และอัตราการไม่รู้หนังสือนี้ได้ลดลงเหลือเพียงจำนวนร้อยละ 12 ในช่วงทศวรรษ 1980 และเหลือเพียงร้อยละ 8 ในปี 1997 ซึ่งเป็นจำนวนที่ลดลงอย่างมากสำหรับประเทศเวียดนามและตลอดระยะเวลา ปี 1990-1998 ผู้ไม่รู้หนังสือจำนวนมากกว่าสองล้านสองแสนคนได้ถูกระดมให้เข้าเรียนในจำนวนนี้มีมากกว่าหนึ่งล้านสองแสนคนได้รับการยอมรับให้เป็นผู้ที่สำเร็จชั้นเรียนการศึกษาพื้นฐานของผู้ใหญ่ (Adult Basic Education หรือ ABE) นอกจากนี้รัฐยังกล่าวอ้างอีกว่าเมื่อสิ้นสุดปี 1998 แล้วมีจังหวัดได้รับมาตรฐานของชาติเกี่ยวกับการทำให้การศึกษาระดับประถมมีความเป็นสากล และมาตรฐานของการรู้หนังสืออยู่ถึง 52 จังหวัด จาก 61 จังหวัด หรือ จำนวนร้อยละ 85.2 โดยเฉพาะอย่างยิ่งมีถึง 13 จังหวัดจากทั้งหมด 18 จังหวัดที่มีพื้นที่อยู่บนภูเขาที่ได้รับการรับรองมาตรฐานความเป็นสากล⁶

จากวัตถุประสงค์บางวัตถุประสงค์ของรัฐบาลเวียดนามที่ยกมาให้ดูเพื่อให้ทราบถึงความพยายามดำเนินนโยบายด้านการศึกษาอย่างจริงจังจนประสบความสำเร็จ ทั้งความสำเร็จในการศึกษาระดับประถมซึ่งเป็นการศึกษาขั้นพื้นฐาน การพัฒนาครูโรงเรียนประถมให้ได้รับการรับรองในการสอนตามมาตรฐานของชาติ ปรับปรุงอัตราส่วนของครูกับจำนวนนักเรียนให้มีความเหมาะสมเพื่อให้ได้ตามมาตรฐานสากล และลดปริมาณคนไม่รู้หนังสือให้รู้หนังสือโดยเฉพาะผู้ใหญ่ที่มีอายุมากกว่า 15 ปีขึ้นไป หลักฐานต่าง ๆ จึงเหล่านี้ถือเป็นความสำเร็จในการดำเนินนโยบายทางด้านการศึกษาของรัฐบาลเวียดนาม ดังนั้นในส่วนต่อไปผู้วิจัยจึงขอวิเคราะห์ปัจจัยที่สนับสนุนหรือส่งเสริมและปัจจัยที่เป็นอุปสรรคหรือปัญหาเกี่ยวกับการพัฒนาระบบการศึกษาของประเทศเวียดนาม ซึ่งเวียดนามถือว่าการศึกษเป็นยุทธศาสตร์ที่สำคัญในการพัฒนาคนเพื่อการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของประเทศต่อไป

⁶ Socialist Republic of Vietnam, The Assessment of Education for All in Vietnam 1990-2000, p. 59,67

ปัจจัยที่สนับสนุนหรือส่งเสริม

ปัจจัยที่สนับสนุนหรือส่งเสริมให้ประเทศเวียดนามประสบความสำเร็จด้านการปฏิรูป การศึกษานั้น ไม่เพียงแต่ปัจจัยทางด้านการสนับสนุนจากรัฐบาลเพียงเท่านั้น แต่ยังมีปัจจัยอื่น ๆ ที่สนับสนุนด้วย เช่น

1. เวียดนามมีวัฒนธรรมในการส่งเสริมคนเก่งมาตั้งแต่ครั้งโบราณจนกลายเป็น วัฒนธรรมอย่างหนึ่งของเวียดนาม คนเวียดนามมักยกย่องคนเก่งและส่งเสริมผู้มีความรู้ ความสามารถทางสติปัญญา ดังนั้นจึงทำให้ทุกคนอยากเป็นคนเก่งเพราะต้องการได้รับการยกย่อง และได้รับการยอมรับจากสังคม พ่อแม่จึงพยายามส่งบุตรหลานของตัวเองให้เข้าเรียนหนังสือ

2. ผู้นำประเทศมีวิสัยทัศน์ โดยให้ความสำคัญกับการศึกษาและการเสาะแสวงหาผู้ที่มีความสามารถพิเศษมาเป็นเวลานาน ตั้งแต่สมัยประธานาธิบดีโฮจิมินห์ได้วางรากฐานทาง นโยบายการพัฒนาการศึกษาและการศึกษาอบรมทางด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีไว้ นอกจากนี้ผู้นำยังคงรักษานโยบายด้านการศึกษาอย่างต่อเนื่องตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน

3. การประกาศใช้กฎหมายการศึกษาและการดำเนินมาตรการของการปฏิบัติใน แผนการศึกษาเพื่อปวงชนอย่างจริงจัง ตั้งแต่ปี 1990 เป็นต้นมาพรรคคอมมิวนิสต์และรัฐบาล เวียดนามได้ประกาศใช้กฎหมายและระเบียบเกี่ยวกับการศึกษา กฎหมายและระเบียบเหล่านี้ ประการแรก ชี้ให้เห็นถึงแนวทางนโยบายการพัฒนาการศึกษา ประการที่สอง การทำให้การจัดการ และการปรับกิจกรรมทางการศึกษาต่าง ๆ ให้เหมาะสมภายใต้กรอบโครงสร้างของกฎหมายเหล่านี้ กฎหมายที่มีความสำคัญต่อแผนการศึกษาเพื่อปวงชนฉบับนี้ คือ⁷ กฎหมายที่เกี่ยวกับการทำให้ การศึกษาระดับประถมมีความเป็นสากล ปี 1991 กล่าวคือ มาตราที่ 1 ของกฎหมายฉบับนี้ได้ระบุ ไว้ว่ารัฐต้องดำเนินการในนโยบายของการทำให้การศึกษาระดับประถมมีความเป็นสากลและโดย การกระจายการศึกษาให้ทั่วถึงโดยมุ่งให้เด็กที่มีอายุ 6-14 ปี ได้เข้าเรียนในระดับประถมศึกษา ตั้งแต่เกรด 1-5

การประกาศกฎหมายฉบับนี้รัฐบาลเวียดนามถือว่า เป็นการทำให้ประชาชนเวียดนามมี การรับรู้และความเข้าใจเกี่ยวกับการทำให้การศึกษาระดับประถมมีความเป็นสากล รวมทั้งเป็น การระบุหน้าที่ของประชาชน เจ้าหน้าที่ และองค์กรต่าง ๆ ในการดำเนินการกระจายการศึกษาให้ ทั่วถึงในเด็กอายุ 6-14 ปี และเป็นแนวทางในการร่วมมือกันระหว่างกระทรวงศึกษาธิการและ

⁷ Ibid., pp.3-5.

ฝึกอบรมกับองค์กรต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องทั้งในระดับส่วนกลางและระดับท้องถิ่นที่รับรองได้ว่าโครงการ ทำให้การศึกษาในระดับประถมมีความเป็นสากลสำเร็จ⁸ นอกจากนี้ยังมีการปรับปรุงโครงสร้าง ให้เข้ากับความสะดวกของภูมิภาค กล่าวคือ รัฐบาลได้ดำเนินการปรับปรุงหลักสูตรให้กับ เด็กที่อยู่พื้นที่ห่างไกลความเจริญและเด็กที่ด้อยโอกาสสามารถสำเร็จการศึกษาในระดับ ประถมศึกษาได้โดยเป็นหลักสูตรพิเศษที่ใช้เวลาเรียนน้อยกว่าหลักสูตรปกติ

ดังนั้นจะเห็นได้ว่าการประกาศใช้กฎหมายและมาตรการทางด้านการศึกษาต่าง ๆ คือ สิ่งสำคัญในการผลักดันให้แผนการศึกษาเพื่อปวงชนประสบความสำเร็จ เพราะการประกาศใช้ กฎหมายการศึกษานี้ได้แนวทางและแผนการดำเนินงานอย่างชัดเจนและเป็นรูปธรรมรวมทั้งมี เป้าหมายที่ทุกหน่วยงานสามารถดำเนินงานตามแผนได้ รวมทั้งมีการปรับปรุงหลักสูตรเพื่อให้ สอดคล้องกับสภาพความเป็นจริงของประเทศด้วย

4. การได้รับความช่วยเหลือจากองค์กรต่างชาติเป็นอีกปัจจัยหนึ่งที่สนับสนุนให้การ ดำเนินแผนการศึกษาเพื่อปวงชนนี้ประสบความสำเร็จตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ กล่าวคือ รัฐบาล เวียดนามได้รับเงินจากยูนิเซฟและยูเนสโก โดยที่งบประมาณของรัฐบาลนั้นน้อยกว่าเงินช่วยเหลือจาก องค์กรต่างชาติ แต่อย่างไรก็ตาม ปริมาณเงินช่วยเหลือนั้นไม่ใช่ปัจจัยสำคัญที่ทำให้แผนการศึกษา เพื่อปวงชนสามารถบรรลุเป้าหมายตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ แต่ความช่วยเหลือทางด้านเทคโนโลยี ในโครงการต่าง ๆ เป็นสิ่งสำคัญที่ทำให้รัฐบาลเวียดนามประสบความสำเร็จในการดำเนินแผนการ ศึกษาเพื่อปวงชน

5. ผู้ปกครอง ครู หน่วยงานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องให้ความร่วมมือกันอย่างจริงจังในเรื่อง การศึกษา รัฐบาลมีการให้ความรู้แก่ครอบครัวในเรื่องเกี่ยวกับการดูแลเด็กก่อนวัยเรียน การ ปรับปรุงการดูแลเด็ก การอบรมสั่งสอนเด็กในครอบครัว การปรับปรุงความรู้ของผู้ปกครองให้ดีขึ้น

6. สื่อมวลชน เนื่องจากสังคมให้ความสำคัญกับการศึกษา สื่อมวลชนทั้งหลายจึงสนใจ และให้ความสำคัญกับข่าวคราวการศึกษา เช่น หนังสือพิมพ์ได้ยกหน้าให้กับข่าวการศึกษาถึง 4 หน้า เป็นประจำทุกวัน รายการการศึกษาทางโทรทัศน์ก็มีแก่ผู้ใฝ่รู้ใฝ่เรียนได้ใช้ประโยชน์ วารสาร คณิตศาสตร์เยาวชนของสำนักพิมพ์การศึกษาสังกัดกระทรวงศึกษาธิการและฝึกอบรม เป็นต้น

⁸ Ibid., p.64.

นอกจากนี้สำนักพิมพ์เพื่อการศึกษา สังกัดกระทรวงศึกษาธิการและฝึกอบรม มีบทบาทในการศึกษาเป็นอย่างมาก เพราะมีหน้าที่ในการผลิตและจำหน่ายสื่อการเรียนการสอนในทุกระดับการศึกษา ทั้งในรูปของสื่อสิ่งพิมพ์ ตำราเรียน หนังสืออ้างอิง รูปภาพ เป็นต้น

ปัจจัยที่เป็นอุปสรรคหรือปัญหา

นอกจากปัจจัยที่สนับสนุนให้เวียดนามประสบความสำเร็จทางการศึกษาแล้ว เวียดนามเองก็ยังคงมีปัจจัยที่เป็นอุปสรรคที่สำคัญ 2 ประการ คือ

1. ลักษณะทางภูมิศาสตร์ของประเทศ

สภาพภูมิประเทศของเวียดนามนั้นได้ส่งผลกระทบต่อระบบการจัดการศึกษาของเวียดนามเป็นอย่างมาก เนื่องจากเวียดนามเป็นประเทศที่มีพื้นที่ ๗ เป็นภูเขาและที่ราบสูงจำนวนมาก ในสี่ของพื้นที่ประเทศและส่วนใหญ่อยู่ทางภาคตะวันตก ดังนั้นบริเวณที่เป็นที่ราบจึงมีอยู่น้อย และอยู่ในบริเวณภาคเหนือของประเทศได้แก่ที่ราบลุ่มแม่น้ำแดง ความแตกต่างระหว่างภูมิภาคนี้ ได้สะท้อนให้เห็นถึงความยากลำบากในการติดต่อคมนาคมระหว่างพื้นที่ การพัฒนาความเจริญในด้านต่าง ๆ รวมถึงการพัฒนาและดำเนินแผนการศึกษาเพื่อปวงชนด้วย

สภาพภูมิประเทศที่เป็นภูเขาและที่ราบสูงนี้ได้ส่งผลกระทบต่อคุณภาพทางการศึกษาของประเทศเกิดความไม่เท่าเทียมกันเพราะการเดินทางที่ยากลำบากในพื้นที่ห่างไกล ถึงแม้ว่าในบริเวณลุ่มแม่น้ำโขงจะไม่ได้อยู่ในภูมิภาคที่เป็นภูเขาหรือที่ราบสูง แต่เนื่องจากเป็นบริเวณที่มีลำคลองตัดกันอยู่มากมายจึงทำให้การเดินทางลำบากและกลายเป็นอุปสรรคต่อการเข้าเรียนในโรงเรียนของเด็ก

จากการศึกษาของรัฐบาลเวียดนามและยูเนสโกพบว่า บริเวณสามเหลี่ยมลุ่มแม่น้ำแดงที่เป็นที่ราบและการคมนาคมที่สะดวกนั้นมีสถิติการเข้าเรียนของเด็กก่อนวัยเรียนและความสำเร็จในการศึกษาระดับประถมค่อนข้างดีกว่าบริเวณที่เป็นภูเขาและเป็นที่ราบสูงนั้นค่อนข้างต่ำเมื่อเปรียบเทียบกับภูมิภาคอื่น ๆ ของประเทศ⁹

⁹ Socialist Republic of Vietnam, The Assessment of Education for All in Vietnam 1990-2000, p. 68 และ UNESCO, Education for All 2000 assessment : country report: Vietnam, p 70.

2. การกระจายทรัพยากรของรัฐบาล

การบรรลุเป้าหมายของรัฐบาลโดยส่วนใหญ่เป็นเป้าหมายในระดับชาติแต่เมื่อพิจารณาในระดับภูมิภาคแล้วพบว่ายังมีเป้าหมายในเรื่องของการเพิ่มจำนวนการเข้าเรียนทั้งในระดับก่อนวัยเรียนหรืออนุบาลและระดับประถมศึกษา, การเข้าเรียนของเด็กนักเรียนอายุ 6-14 ปีในระดับประถมศึกษา, อัตราความสำเร็จการศึกษาของนักเรียนชั้นประถมที่ไม่บรรลุวัตถุประสงค์ตามที่ได้ตั้งไว้ ผลของความสำเร็จที่แตกต่างกันนี้ได้สะท้อนให้เห็นถึงการกระจายทรัพยากรที่ไม่เท่าเทียมกันของรัฐบาล สาเหตุสำคัญของ การกระจายทรัพยากรที่ไม่เท่าเทียมกันของรัฐบาลนี้สืบเนื่องมาจากการดำเนินนโยบายการปฏิรูปเศรษฐกิจหรือนโยบายโดย

นโยบายการปฏิรูปเศรษฐกิจที่รัฐบาลเวียดนามประกาศใช้ในปี 1986 ได้ส่งผลให้เกิดการพัฒนาทั้งทางด้านสังคมและเศรษฐกิจที่แตกต่างกันในแต่ละพื้นที่ ตัวอย่างเช่น เมืองฮานอยและไฮฟอง ฮานอยเป็นทั้งเมืองหลวงและศูนย์กลางทางการเมือง,เศรษฐกิจและวัฒนธรรมของประเทศ ส่วนไฮฟองเป็นเมืองท่าที่ใหญ่เป็นอันดับสองของประเทศที่ได้มีการพัฒนาทั้งในส่วนของอุตสาหกรรมและเกษตรกรรมรวมถึงการคมนาคมขนส่งที่สะดวกสบายและเมื่อรัฐบาลได้เปลี่ยนระบบเศรษฐกิจแบบรัฐควบคุมเป็นกลไกทางการตลาดทำให้เกิดความต้องการแรงงานที่ได้รับการพัฒนาทางด้านทักษะเพิ่มมากขึ้น สิ่งนี้จึงทำให้ประชาชนได้รับการพัฒนาความรู้เพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็ว จากการพัฒนาทางด้านเศรษฐกิจที่เจริญเติบโตนี้ส่งผลให้รัฐบาลได้ให้การสนับสนุนและกระจายทรัพยากรต่าง ๆ เป็นจำนวนมาก

อย่างไรก็ตามรัฐบาลเวียดนามก็ได้จัดทำโครงการพิเศษต่าง ๆ ขึ้นเพื่อเด็กที่อาศัยอยู่ในบริเวณที่ราบสูงและบริเวณที่ราบลุ่มแม่น้ำโขงที่มีการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจต่ำแต่ทรัพยากรที่รัฐบาลกระจายให้นั้นก็ยังไม่เพียงพอต่อความต้องการของประชาชนในท้องถิ่นนั้น ๆ¹⁰

นอกจากปัญหาต่าง ๆ ที่เป็นอุปสรรคในการดำเนินงานแผนการศึกษาแล้ว ยังมีข้อสังเกตที่น่าสนใจอีกประการหนึ่งคือ รัฐบาลเวียดนามได้อ้างความสำเร็จของแผนการศึกษา โดยใช้สถิติตัวเลขบ่งชี้เพียงอย่างเดียวทั้ง ๆ ที่ในความเป็นจริงแล้วตัวเลขดังกล่าวไม่สามารถบ่งบอกได้ถึงมาตรฐานคุณภาพที่แท้จริงของนักเรียนและในบางสถิติยังเป็นตัวเลขที่อ้างอิงจากการสำรวจ

¹⁰ Socialist Republic of Vietnam, The Assessment of Education for All in Vietnam 1990-2000, p 20,23.

ในช่วงต้นปีการศึกษาซึ่งนั่นก็ไม่ได้หมายความว่าจำนวนตัวเลขเหล่านี้จะไม่มีเปลี่ยนแปลงตลอดปีการศึกษาเลย เช่น ตัวเลขของการเข้าเรียนในระดับอนุบาลของเด็กอายุ 3-5 ปี เป็นเพียงตัวเลขต้นปีการศึกษาและก็ไม่สามารถตรวจสอบได้ว่า เมื่อถึงกลางปีแล้วจำนวนตัวเลขที่บรรลุเป้าหมายตามที่รัฐบาลได้ตั้งไว้จะลดลงหรือไม่อย่างไร อีกทั้งจำนวนตัวเลขของเด็กนักเรียนที่สำเร็จการศึกษาในระดับชั้นประถมที่มีอยู่สูงถึงร้อยละ 77.50 ปีการศึกษา 1998-1999 อัตราการลาออกกลางคันและอัตราการเรียนซ้ำชั้นที่ลดน้อยลง รวมทั้งปัญหาการไม่รู้หนังสือของประชาชนที่ลดลงนั้นก็ได้บ่งบอกว่าประชาชนเวียดนามเหล่านั้นมีคุณภาพทางการศึกษาที่เพียงพอต่อการดำเนินชีวิต โดยเฉพาะประชาชนที่อาศัยอยู่ในภูมิภาคที่ประสบกับปัญหาการศึกษาและการกระจายทรัพยากรที่ไม่เท่าเทียมกันของจังหวัดแถบกลุ่มแม่น้ำโขง และที่ราบสูงภูเขา

รัฐบาลเวียดนามได้แสดงให้เห็นถึงความพยายามในการสร้างพื้นฐานทางการศึกษาที่มั่นคงให้กับประชาชนโดยการกำหนดวัตถุประสงค์และเป้าหมายในแผนการศึกษาเพื่อป้องกันที่แสดงให้เห็นถึงความสัมพันธ์กันระหว่างการศึกษาก่อนวัยเรียน การศึกษาในระดับประถมกับปัญหาการไม่รู้หนังสือ โดยเฉพาะเป้าหมายที่ต้องการให้เด็กนักเรียนสำเร็จการศึกษาในระดับชั้นประถมศึกษาเกรด 5 เพื่อที่จะทำให้เด็กนักเรียนไม่มีโอกาสกลับไปไม่รู้หนังสือ เพราะจากการวิเคราะห์ของยูเนสโกได้อธิบายว่าเด็กนักเรียนที่เรียนในระดับชั้นประถมศึกษาครบ 5 ปี จะมีโอกาสที่จะกลับไปไม่รู้หนังสือน้อยกว่าเด็กนักเรียนที่ลาออกกลางคันในระดับประถม¹¹

จากบทที่ 4 นี้ กล่าวโดยสรุปคือ รัฐบาลเวียดนามสามารถดำเนินนโยบายทางด้านการศึกษาได้บรรลุวัตถุประสงค์บางส่วนได้ เช่น การปรับปรุงประสิทธิภาพของการศึกษา (เพิ่มจำนวนผู้สำเร็จการศึกษา) ในระดับประถมจากจำนวนร้อยละ 50 เป็นร้อยละ 70-80 จำนวนครูโรงเรียนประถมที่ได้รับการรับรองในการสอนตามมาตรฐานการสอนมีจำนวนเพิ่มมากขึ้นจากจำนวนร้อยละ 58.2 ในปี 1990-1991 เป็นร้อยละ 77.3 ในปี 1998-1999 อัตราส่วนจำนวนนักเรียนต่อครูที่ลดลงจากจำนวนนักเรียน 35 คนต่อครู 1 คน ในปี 1990-1991 เหลือเพียง จำนวนนักเรียน 30 คนต่อครู 1 คน ในปี 1998-1999 จำนวนผู้ที่ไม่รู้หนังสือที่มีจำนวนลดลงจาก 2,000,057 คนปี 1990 เหลือเพียง 890,409 คนในปี 1998 อัตราผู้ไม่รู้หนังสือในกลุ่มอายุ 15-35 ปี ในระดับประเทศ

¹¹ ยูเนสโก,โครงการการศึกษาเพื่อป้องกันในเอเชีย-แปซิฟิก, แปลโดย สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, น. 11-12.

เพิ่มขึ้นจากจำนวนร้อยละ 86.1 ในปี 1990 เป็นร้อยละ 95.6 ในปี 1998 จำนวนผู้ใหญ่ที่รู้หนังสือที่มีอายุมากกว่า 15 ปี เพิ่มขึ้น จากจำนวนร้อยละ 88 ในปี 1990 เป็นร้อยละ 92 ในปี 1997 เป็นต้น

และในปัจจุบันเวียดนามกำลังดำเนินแผนการศึกษาเพื่อปวงชนของประเทศเวียดนามในช่วงระหว่างปี 2001-2010 แต่ยังไม่มีการประเมินผลการดำเนินงาน อย่างไรก็ตามในด้านคุณภาพการศึกษาโดยทั่วไปของเวียดนามนั้นเป็นที่ยอมรับว่ามีคุณภาพทัดเทียมกับประเทศเพื่อนบ้านทั้งหลายใน ASEAN แต่ในสภาวะการณ์ปัจจุบันเวียดนามตระหนักดีว่าการตั้งเป้าหมายตามแผนแม่บทของประเทศว่าจะพัฒนาให้เป็นประเทศอุตสาหกรรมในปี 2020 นั้นคงต้องใช้แรงงานที่มีฝีมือในอุตสาหกรรมสมัยใหม่ ยุทธศาสตร์ชาติจึงมุ่งเน้นสนับสนุนการลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศในอุตสาหกรรมที่ต้องใช้เทคโนโลยีขั้นสูงที่ต้องใช้แรงงานที่มีฝีมือ กระทรวงศึกษาธิการและฝึกอบรมของเวียดนามจึงมีภารกิจที่ทำทนายว่าทำอย่างไรจึงจะผลิตกำลังแรงงานที่มีฝีมือให้ทันกับความต้องการในการพัฒนาประเทศท่ามกลางกระแสเศรษฐกิจโลกที่เต็มไปด้วยการแข่งขัน

ในการประชุมนานาชาติทางเศรษฐกิจระดับประเทศโดยทั่วไปเรามักจะพบว่าวิสัยทัศน์และนโยบายของรัฐมนตรีนับว่าการกระทรวงการคลังหรือผู้ว่าการธนาคารกลางของประเทศจะเป็นปัจจัยที่เสริมสร้างความมั่นใจของนักลงทุน แต่ในการประชุม Vietnam Economic Forum เมื่อปลายเดือนเมษายนที่ผ่านมา ณ กรุงโฮจิมินห์ ผู้ที่มีหน้าที่ตีแผ่ปัญหาและนำเสนอวิสัยทัศน์ กลยุทธ์ และนโยบายอย่างเป็นทางการเป็นรูปธรรมเพื่อให้นักลงทุนมั่นใจในอนาคตของเวียดนาม คือ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการและฝึกอบรม ซึ่งออกมายอมรับว่าปัญหาของระบบการศึกษาเวียดนามในปัจจุบันมี 3 ปัญหา คือ¹²

1. คุณภาพการศึกษาและฝึกอบรมในเวียดนามยังต่ำและมีปัญหา เกิดภาวะขาดแคลนในหลายสาขา เช่น เทคโนโลยีอุตสาหกรรม กฎหมายระหว่างประเทศ การจัดการธุรกิจ การพาณิชย์ เป็นต้น

2. สัดส่วนของแรงงานที่ได้รับการฝึกฝนเป็นอย่างดีมีต่ำกว่าร้อยละ 30 ของกำลังแรงงานทั้งหมด นั่นหมายถึงว่าแรงงานที่เข้าสู่ตลาดแรงงานมากกว่าร้อยละ 70 มีการฝึกฝนมาไม่ตรงกับงานที่ทำ

¹² สันติยา เอกอัคร, “กลยุทธ์ด้านการศึกษาเพื่อเร่งรัดพัฒนาแรงงานฝีมือกรณีศึกษาเวียดนาม,” มติชนรายวัน (15 พฤษภาคม 2550) : 7.

3. ปัญหาที่ทำนายของการศึกษาคือการยกระดับคุณภาพการศึกษาและฝึกอบรมให้ทัดเทียมมาตรฐานสากล และในขณะเดียวกันต้องเร่งเพิ่มจำนวนผู้ฝึกอบรมด้านวิชาชีพให้กับสังคม

ในขณะที่จำนวนประชากรของเวียดนามจำนวนสูงถึง 84 ล้านคน ในจำนวนนี้ 45 ล้านคน หรือ ร้อยละ 53 อยู่ในวัยทำงาน อายุของกำลังแรงงาน โดยเฉลี่ยคือ 26 ปี อัตราการอ่านออกเขียนได้โดยเฉลี่ยคือ ร้อยละ 90¹³

และนี่คือสิ่งที่รัฐบาลหวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะเป็นข้อได้เปรียบในเชิงการแข่งขันกับประเทศอื่น ๆ ในด้านการลงทุน กล่าวคือ หากประเทศเวียดนามสามารถพัฒนาแรงงานให้เป็นแรงงานที่มีฝีมือก็จะเป็นตัวช่วยในการขับเคลื่อนเศรษฐกิจของประเทศให้ก้าวไปข้างหน้าได้ ดังนั้นโจทย์ที่สำคัญของรัฐบาลเวียดนามก็คือ จะใช้การศึกษาให้เป็นยุทธศาสตร์หลักเพื่อการพัฒนา กำลังแรงงานให้สนองต่อเป้าหมายด้านเศรษฐกิจได้อย่างไร

ศาสตราจารย์ Dr.Nguyen Thien Nham รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการและฝึกอบรมของเวียดนาม ได้เสนอทางออกในการแก้ปัญหาซึ่งเปรียบเสมือนการวางกลยุทธ์เพื่อให้บรรลุภารกิจข้างต้นไว้ดังนี้¹⁴

กลยุทธ์ที่ 1 การกำหนดเกณฑ์ใหม่ของมาตรฐานความรู้ ความชำนาญ และการปฏิบัติการของการศึกษาทั่วไปและอาชีวศึกษา

- จัดทำประกาศด้านมาตรฐานหลักสูตรสำคัญการศึกษาทั่วไป
- ให้ความสำคัญกับเกณฑ์ด้านพฤติกรรม ได้แก่ มีความกระตือรือร้น มีส่วนร่วมในกิจกรรมเพื่อสาธารณประโยชน์ นำความรู้ไปประยุกต์ใช้อย่างเป็นประโยชน์ มีความรู้เกี่ยวกับการค้นหาและใช้ประโยชน์จากข้อมูลบนอินเทอร์เน็ต
- ให้ความสำคัญกับค่านิยมวัฒนธรรมดั้งเดิมที่เป็นรากฐานของการพัฒนาบุคคลและชาติอย่างยั่งยืน ได้แก่ ความรักชาติ ให้ความสำคัญกับครอบครัว ให้ความเคารพพื่อ ให้ความสำคัญร่วมมือซึ่งกันและกัน
- ให้ความสำคัญกับการฝึกอบรมและประยุกต์ใช้ภาษาต่างประเทศและเทคโนโลยีสารสนเทศในการเรียนและการทำงาน

¹³ เรื่องเดียวกัน.

¹⁴ เรื่องเดียวกัน.

กลยุทธ์ที่ 2 การเร่งรัดพัฒนาทีมบริหารและทีมสอนโดยอยู่บนพื้นฐานของกฎเกณฑ์ใหม่สำหรับช่วงเวลาหลัง ค.ศ.2010

- ประยุกต์โครงการฝึกอบรมและปรับปรุงวิธีการฝึกอบรมใหม่สำหรับครู 1 ล้านคนทั่วประเทศในช่วงเวลาระหว่าง ค.ศ. 2007-2010
- สนับสนุนโครงการผลิต Ph.D จำนวน 20,000 คนผู้ซึ่งจะต้องมาทำหน้าที่สอนหนังสือในมหาวิทยาลัยและสถาบันชั้นอุดมศึกษา ในช่วง 2007-2020 ในจำนวนนี้ 10,000 คนจะเป็นผู้สำเร็จการศึกษาจากต่างประเทศ
- สร้างเสริมศักยภาพให้กับผู้นำของโรงเรียนด้านการศึกษาทั่วไป จำนวน 35,000 โรงเรียนทั่วประเทศและมหาวิทยาลัย 350 แห่ง โดยใช้หลักสูตรมาตรฐานด้านการจัดการด้านการศึกษา ในระหว่าง ค.ศ.2007-2010
- เพิ่มเงินเดือนและปรับปรุงสภาพการทำงานให้กับครู/อาจารย์ทั้งระบบ ในระหว่าง ค.ศ.2007-2010

กลยุทธ์ที่ 3 เร่งรัดพัฒนาการศึกษาและฝึกอบรมให้เกิดผลโดยคำนึงถึงความต้องการของสังคม

- โครงการสิบปี (2008-2018) เพื่อปรับปรุงคุณภาพของความสามารถด้านภาษาอังกฤษของชาวเวียดนาม โดยความร่วมมือกับนิวซีแลนด์ ออสเตรเลีย อังกฤษ และแคนาดา
- ตั้งศูนย์พยากรณ์อุปสงค์ต่อทรัพยากรมนุษย์ในกระทรวงศึกษาธิการและฝึกอบรมใน ค.ศ. 2007
- จัดการศึกษาและฝึกอบรมตามความต้องการของภาคอุตสาหกรรม สร้างความร่วมมือในลักษณะไตรภาคีระหว่างสถาบันการศึกษา ภาคอุตสาหกรรมที่มีอุปสงค์ต่อทรัพยากรมนุษย์และหน่วยงานภาครัฐ
- ในเมืองหรือจังหวัดที่มีเขตอุตสาหกรรม กระทรวงศึกษาฯ และกระทรวงแรงงานและคณะกรรมการบริหารเขตจะร่วมมือกันจัดตั้งศูนย์จัดหาทรัพยากรมนุษย์ให้กับภาคอุตสาหกรรมอย่างรวดเร็วและมีประสิทธิภาพ
- ร่วมมือกับสถาบันการศึกษาต่างประเทศเพื่อพัฒนาโครงการฝึกอบรมที่เป็นมาตรฐานสากล
- กระตุ้นให้มหาวิทยาลัยเอกชนและสถาบันฝึกวิชาชีพจากต่างประเทศให้ลงทุนด้านการศึกษาด้วยการเปิดสาขาในเวียดนาม

- เริ่มทำการรับรองคุณภาพการศึกษาของมหาวิทยาลัยและเผยแพร่ผลการจัดอันดับใน ค.ศ.2007

กลยุทธ์ที่ 4 ปฏิรูปกลไกด้านการเงินเพื่อการศึกษา

- มหาวิทยาลัยของรัฐควรปรับเพิ่มค่าเล่าเรียนปัจจุบันต้นทุนด้านการศึกษา ระดับอุดมศึกษาของเวียดนามประมาณ (ปัจจุบันประมาณ 300-500 เหรียญสหรัฐฯต่อปี)

- กำหนดนโยบายที่ให้การสนับสนุนนักเรียนนักศึกษาที่ยากจน และให้สิ่งจูงใจแก่นักเรียนที่มีผลการเรียนยอดเยี่ยม

- กระตุ้นให้มีการจัดตั้งโรงเรียน สถาบันฝึกอบรม ตลอดจนมหาวิทยาลัยของภาคเอกชน

- กระตุ้นให้มีการลงทุนจากต่างประเทศด้านการศึกษาและฝึกอบรม

ทั้งหมดนี้เป็นกลยุทธ์ทั้ง 4 ด้านของประเทศเวียดนามซึ่งฟังดูแล้วอาจจะฟังเป็นเพียงแผนในฝันถ้าหากไม่ได้รับความร่วมมือจากทุกฝ่าย แต่จากอดีตที่ผ่านมาการพัฒนาด้านการศึกษาเวียดนามประสบความสำเร็จเท่าที่ควร ดังนั้นการทำตามกลยุทธ์ดังกล่าวข้างต้นนั้นอาจจะไม่ยากนักสำหรับเวียดนาม ดังนั้นการหาแนวร่วมเชิงกลยุทธ์จึงเป็นยุทธวิธีที่สำคัญ และทำอย่างไรให้การพัฒนาด้านการศึกษาเป็นกลยุทธ์ที่สำคัญสำหรับการสร้างแรงงานฝีมือเพื่อรองรับตลาดแรงงานในยุคที่มีนักลงทุนจากต่างชาติเข้ามาลงทุนในเวียดนามเป็นจำนวนมากและรองรับเป้าหมายการพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศเวียดนามทั้งในปัจจุบันและอนาคต